

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. juni 2018
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Pernille Bjørnholm
Sagsnr.: 2018-0030-1078
Dok.: 729492

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 694 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. april 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Aagaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 694 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren på baggrund af artiklen ”Terrorforsker bekymret: Dømte for terrorforsøg mod JP snart på fri fod” fra Radio24syv den 17. april 2018, redegøre for følgende:

- De fire mænd har vidt forskellige baggrunde – hvorfor bliver de prøveløsladt samtidig?
- Er der foretaget konkrete, individuelle risikovurderinger?
- Hvad er der sket med de fire personer i fængslet der gør, at man bedømmer dem klar til prøveløsladelse?
- Hvad er der foretaget ift. de fire personer, mens de har været fængslet?
- Hvad skal der ske med de fire mænd, når de prøveløslades, så som hvor skal de bo, hvor ofte skal de melde sig, og er der nogen form for antiradikaliseringprogrammer, de skal igennem?
- Er der i Sverige en skærpeelse, der minder om den danske fra juni 2017, hvor det blev et krav at terrordømte skal igennem et afradikaliseringprogram i fængslet?
- Hvis ikke der er et særligt program eller en handlingsplan for terrordømte, hvad er der så?
- Hvordan ser Sverige på den svenske terrorforsker Magnus Ranstorps bekymring, og er man i Sverige enig i, at Danmark har andre og bedre værktøjer til at håndtere den slags prøveløsladelser?
- Kan ministeren skitsere forskellene på, hvordan en sådan sag vil blive håndteret i hhv. Danmark og Sverige?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet oplysninger fra de svenske myndigheder via den danske ambassade i Stockholm.

Den danske ambassade har oplyst følgende:

”De fire mænd har vidt forskellige baggrunde – hvorfor bliver de prøveløsladt samtidig?”

Den svenske kriminalforsorg oplyser, at datoen for prøveløsladelse i Sverige hænger sammen med datoen for domsafsigelse og den indsatte opførsel under fængselsopholdet.

Er der foretaget konkrete, individuelle risikovurderinger?

Den svenske kriminalforsorg oplyser, at en risiko- og behovsvurdering skal gennemføres for alle klienter i kriminalforsorgen. Ved visse typer af lovovertrædelser eller visse resultater af analysen går man videre med specialiserede risikovurderingsværktøjer. Alle mænd dømt til mere end fire års fængsel (og kvinder mere end to års fængsel) udredes særligt grundigt med henblik på at vurdere, om der skal opstilles særlige vilkår for straffuldbyrnelsen; eksempelvis graden af overvågning og kontrol, hvornår der eventuelt kan bevilges udgang, samt hvornår og under hvilke former den indsatte eventuelt kan tildeles særlige udslusningsvilkår. I henhold til svensk lovgivning skal kriminalforsorgen tage særligt hensyn til den almene sikkerhed i samfundet, når der er tale om en indsat, som er dømt for særligt grov kriminalitet.

Hvad er der sket med de fire personer i fængslet der gør, at man bedømmer dem klar til prøveløsladelse?

Den svenske kriminalforsorg oplyser, at gældende svensk lov tilsiger, at alle indsatte i svenske fængsler bevilges prøveløsladelse efter fuldbyrdelse af 2/3 af straffen. Dårlig opførsel kan medføre, at muligheden for prøveløsladelse udskydes.

Hvad er der foretaget ift. de fire personer, mens de har været fængslet?

Den svenske kriminalforsorg oplyser, at man ikke kan kommentere individuelle sager. Generelt oplyser man dog, at der altid foretages individuelle risiko- og behovsvurderinger, ligesom tiltag rettet mod individer kan omfatte behandlingsprogrammer, uddannelse, arbejdsstræning eller arbejde. Ofte kombineres flere tiltag for øget effekt. Endvidere har indsatte i svenske fængsler pligt til at deltage i anviste aktiviteter. Disse kan blandt andet bestå i gennemførelse af særlige, videnskabeligt baserede programmer målrettet mod eksempelvis dømte for organiseret vold. Særligt peger den svenske kriminalforsorg på et program, som hjælper indsatte til at bryde med voldelige netværk.

Hvad skal der ske med de fire mænd, når de prøveløslades, så som hvor skal de bo, hvor ofte skal de melde sig, og er der nogen form for antiradikaliseringprogrammer, de skal igennem?

Den svenske kriminalforsorg oplyser, at prøveløsladelse kan finde sted med eller uden overvågning. I tilfælde af overvågning finder denne normalt sted i et år og omfatter både støtte- og kontrolindsatser. Hvis det vurderes, at den prøveløsladte er i høj risiko for tilbagefald i kriminalitet, intensiveres kontakten med kriminalforsorgen. Misligholder den prøveløsladte sine forpligtelser, kan kriminalforsorgen indklage dette for en domstol, som

– afhængig af omstændighederne – tager stilling til, om vilkårene for prøveløsladelsen skal skærpes. Den prøveløsladte kan ligeledes gives en advarsel, som ved fortsat misligholdelse kan medføre, at sagen sendes tilbage til anklagemyndigheden med risiko for fornyet fængselsstraf for den prøveløsladte.

Den svenske kriminalforsorg oplyser endvidere, at alle klienter kan gennemgå behandlingsprogrammer, hvis de har behov for det; enten under fængselsopholdet eller under prøveløsladelsen.

Er der i Sverige en skærpelse, der minder om den danske fra juni 2017, hvor det blev et krav at terrordømte skal igennem et afradikaliseringsprogram i fængslet?

Den svenske kriminalforsorg oplyser, at man ikke tvinger dømte til at gennemgå behandlingsprogrammer, men at man derimod arbejder med motiverende indsatser for at få indsatte til at gennemføre programmer.

Hvis ikke der er et særligt program eller en handlingsplan for terrordømte, hvad er der så?

Den svenske kriminalforsorg oplyser, at man har cirka tolv programmer, som kan tilbydes voldsdømte, og at disse ofte også passer terrordømte. Den svenske kriminalforsorg vurderer, at de eksisterende programmer rettet mod voldsdømte dækker behovet tilfredsstillende. Endvidere oplyses det, at den svenske regering har pålagt kriminalforsorgen at styrke sit fokus på at modarbejde voldelig ekstremisme.

Hvordan ser Sverige på den svenske terrorforsker Magnus Ranstorp's bekymring, og er man i Sverige enig i, at Danmark har andre og bedre værktøjer til at håndtere den slags prøveløsladelser?

De svenske myndigheder har ikke ønsket at kommentere på dette delspørgsmål.”

Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen af spørgsmålet vedrørende forskellene på, hvordan en sådan sag vil blive håndteret i henholdsvis Danmark og Sverige, indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Direktoratet for Kriminalforsorgen gennemgår alle sager i forbindelse med indsættelse af indsatte, der enten er sigtet eller dømt for terror, med henblik på at sikre, at der under indsættelsen løbende vil være det rette fokus på den pågældende.

Direktoratet har udarbejdet en vejledning, hvoraf det bl.a. fremgår, hvorledes kriminalforsorgsområder og institutioner skal

have fokus på de indsatte, der er sigtet eller dømt for terrorisme eller er indberettet for bekymrende adfærd i forhold til voldelig ekstremisme. Områderne skal sammen med de enkelte institutioner foretage en vurdering af, hvilken form for fokus der bør være i forhold til den indsatte, herunder om der er behov for iværksættelse af særlige tiltag.

I forhold til indsatte, der er sigtet eller dømt for terrorisme, vil kriminalforsorgen etablere en indsats over for den indsatte voldelige ekstremistiske adfærd, eksempelvis ved iværksættelse af et mentorforløb. Netop et mentorforløb vil dog forudsætte, at den indsatte er motiveret for at indgå i et sådant forløb. Derudover suppleres med andre sociale og kriminalpræventive indsatser, som er en del af den almindelige resocialiseringsproces under en afsoning. Kendetegnende for alle indsatser er, at de dels skal forebygge fornyet kriminalitet og – i forhold til ekstremismeindsatsen – øge modstandskraften over for radikalisering, dels skal understøtte den enkelte indsatte resocialisering.

2. Ved en ændring af straffeloven i 2017 er der sket en skærpelse af prøveløsladelsesreglerne for bl.a. terrordømte. Det følger således af straffelovens § 38, stk. 6, at det som altovervejende hovedregel vil være en betingelse for prøveløsladelse, at den terrordømte har deltaget i et program fastsat af kriminalforsorgen med henblik på at forebygge ny ligeartet kriminalitet. Et relevant program vil ifølge lovbemærkningerne navnlig kunne være et afradikaliseringforløb med henblik på at få den dømte ud af et radikaliseret eller ekstremistisk miljø.

Det følger endvidere af straffelovens § 39, stk. 4, at der ved prøveløsladelse af en person, der er dømt efter terrorlovgivningen, som altovervejende hovedregel skal fastsættes vilkår om, at den indsatte skal fortsætte med at deltage i det nævnte program med henblik på at forebygge ny ligeartet kriminalitet.

3. Myndighederne er særligt forpligtet til at samarbejde og underrette hinanden om denne gruppe indsatte.

I forbindelse med indsættelsen oplyser politiet kriminalforsorgen om, at der er tale om en person, der er sigtet eller dømt efter terrorlovgivningen, ligesom kriminalforsorgen foretager høring af politiet i forbindelse med behandling af spørgsmålet om prøveløsladelse. Kriminalforsorgen orienterer endvidere PET forud for løsladelse af indsatte, der er sigtet eller dømt for terror.

Der er desuden et samarbejde mellem myndighederne, herunder kriminalforsorgen og kommunerne, som skal understøtte de tiltag, som er igangsat under afsoningen, eller tiltag som findes relevante at igangsætte efter en løsladelse.”